

Retaule del santuari de la Mare de Déu de Coaner

Sant Mateu de Bages

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Santuari de la Mare de Déu de Coaner. Demarcació de Coaner
Emplaçament Ctra. C-55, sortida 17 i prendre camí de Coaner (a la fàbrica Jover).
Passat Coaner un centenar mts
Alçada: 379

Coordenades:

Latitud: 41.8327
Longitud: 1.71158
UTM Est (X): 393016
UTM Nord (Y): 4632004

Classificació

Número de fitxa 08229 - 337
Àmbit: Patrimoni moble
Tipologia Objecte
Estil / època: Modern Barroc
Segle XVIII
Any 1716
Autoria de l'element: Segimon Pujol (treball d'escultura)
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: Recentment restaurat, però tal vegada li convindria una restauració més definitiva
Protecció Física
Observacions protecció: Recinte tancat
Accés Restringit
Ús actual: Religios
Titularitat Privada accessible
Titular: Bisbat de Solsona
Fitxes associades:

Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dv., 08/09/2017 - 02:00

Descripció

Retaule d'època barroca situat a l'altar major de l'església santuari de la Mare de Déu de Coaner. És obra de Segimón Pujol de Gurb, qui el va fer entre 1715 i 1716. S'incscriu en el període intermedi de la retaulística barroca, caracteritzat per l'ús de la columna solomònica. Es tracta d'una obra de tamany mitjà en fusta tallada i policromada, que adopta la forma reticular característica dels retaules de tipus narratiu. S'estructura en cinc carrers i, en alçada, consta de pedestal, predel·la i tres cossos o pisos més àtic, aquest últim conservat molt parcialment. A la fornícula central s'hi aixeca un templet amb pedestal on hi havia la imatge romànica de la Verge de Coaner, que des de fa uns anys es guarda a l'església de Valls de Torroella. Al nivell de pedestal hi trobem l'altar, de pedra, sobre el qual hi ha una escalinata de cinc graons i, a la part central, el sagrari. A ambdós costats del pedestal hi ha sengles portes que donen al cambril on hi havia la imatge. La predel·la consta de les següents escenes, d'esquerra a dreta: Oració a l'hort de Getsemaní, Flagel·lació, Coronació d'espines i Camí del Calvari. El primer pis, a l'esquerra, té l'Anunciació i el Naixement de Jesús i, a la dreta, la Presentació de Jesús al Temple i la visita d'Isabel a Maria. Al segon pis hi trobem la Resurrecció, l'Ascensió, la Pentacosta i Jesús al Temple. El segon i tercer pis són separats per un ampli entaulament ric en decoració. El tercer pis només té tres escenes: l'Assumpció de Maria, la Crucifixió i la Coronació de la Verge. L'àtic, que només era al carrer central i ha pràcticament desaparegut, devia representar la figura del Pare Etern. Les parts d'ensamblatge són decorades amb angelets i decoració vegetal entre els elements arquitectònics. Les columnes són de tipus salomònic.

Observacions:

Inscripció de la data del retaule en el primer graó de l'escalinata: 1716.

Història

El retaule va ser realitzat entre 1715 i 1716. Aquest segon any es va finalitzar i és el que figura en una inscripció del mateix retaule. L'autor és Segimón Pujol (1668-1759), de Gurb, que prové d'una nissaga de retaulistes d'aquesta població. És un autor poc estudiat ja que pertany a la fase del barroc tardà, menys considerat. L'estudiós Joan VILAMALA (2015, 2016) li ha dedicat diversos articles en els quals ressegueix amb força detall la seva biografia. Segimon va fer el seu aprenentatge amb els Moretó de Vic i posteriorment es traslladà al taller dels Grau, a Manresa. Aquí va conèixer Josep Sunyer, que el va influir notablement. Segons Vilamala, per les escenes del rosari Pujol es va inspirar en gravats, entre d'altres, d'Agustí Pujol, un dels millors escultors catalans. Entre els retaules de Segimon Pujol hi ha el del Roser de Matamargó, que va realitzar juntament amb el seu fill el 1730. El retaule de Coaner s'emmarca encara en la segona etapa de la retaulística barroca, caracteritzada per l'ús de la columna de tipus salomònic. En ple 1715, després de la Guerra de Successió, es tractava ja d'un model tardà, que es pot explicar pel context rural del seu autor.

Bibliografia

FÀBREGA ENFEDAQUE, Albert (2005), "Sobre les esglésies de Coaner", Dovella, núm. 90. Manresa, p. 5-9. PUIG FORASTÉ, Teresa (1998). Retaule del Santuari de la Mare de Déu de Coaner. Súria, Centre Excursionista de Súria. VILAMALA, Joan (2015). "Noves aportacions a l'obra de Segimon Pujol (1668-1759)". AUSA, núm. 27, Patronat d'Estudis Osonencs, Vic, p. 145-162. VILAMALA, Joan (2016). "Fantasia barroca", El Salí (octubre 2016), Súria, p. 34-40.

